

Unirea

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
= INAPOIAZĂ.

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 120 Lei
Pe 6 luni . . . 60 Lei
Pe 3 luni . . . 30 Lei
Numărul 250 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Societatea „Sfânta Unire“

Adunarea generală de constituire — Importanța noii societăți de editură — Perspectivele mișcării

de DR. ALEXANDRU RUSU.

Joia trecută, în 9 Octomvrie c., ziua sfântului evanghelist și apostol Ioan, s'a înființat la noi în Blaj societatea de editură „Sfânta Unire“.

Răsărită dintr'o superioară înțelegere a necesităților timpurilor noue de după războiu, mișcarea pornită la începutul anului 1919, dar împotmolită, câțva timp, din cauza preocupărilor de alt ordin ale primilor ani de nouă viață românească, a apucat, prin cunoscuta hotărâre sinodală din 1921 a preoțimei arhidiecezane, în alvia cea bună, care după trei ani încheiați ne-a adus în sfârșit la constituirea societății de mult așteptate.

După o frământare surdă de peste 5 ani, cari cuprind un interesant și prețios capitol de muncă stăruitoare a celor ce aveau însărcinarea de-a înfăptui hotărârea sinodală, societatea „Sf. Unire“ este astăzi un fapt împlinit. Locul multelor momente de explicabilă îngrijorare a inițiatorilor, de lungă și poate nerăbdătoare așteptare ale celor ce sprijinind acțiunea au crezut uneori că au dreptul să ridice chiar incriminări pentru întârzierea ei, îl ține astăzi bucuria obștească a tuturor cari văd în noua societate de editură ceea ce este: Un nou și puternic pivot de consolidare și înălțare a bisericii noastre, pe care are menirea să o servească.

Ca prin mijloc pentru înfăptuirea scopului urmărit de această societate, „de-a contribui, adecă, la îndrumarea religioasă-morală, culturală și socială a poporului românesc“, și, firește, în chip special aceea a credincioșilor bisericii noastre, statutele votate în adunarea de Joi prevăd înlesnirea tipăririi și vânzării publicațiilor de cuprins religios, științific, literar și social, redactate în spirit creștinesc“. Ea urmărește deci în chip principal sprijinirea presei bune, a publicațiilor de orice natură, cari prin graiul puternic al tiparului sunt, și trebuie să fie, un amvon permanent, de pe care să răsune, clipă de clipă, adevărul, dreptatea și iubirea propovăduite de Mântuitorul Hristos.

În timpurile mai noue, importanța pesei este absolut covârșitoare; puterea ei nu poate fi egalată astăzi de nimica în lume. Și că ce rost are o presă bună în viața unei biserici, o putem simți cu toții mai ales în zilele noastre, când, aproape zi de zi, ni-se aplică cele mai grele lovituri din partea ortodoxiei „dominante“, care, se vede, nu urmărește nimic mai stăruitor decât desființarea bisericii noastre. Cuvântul iubitorilor noștri arhieriei și a altora cari în ceasuri de primejdie aleargă în mijlocul turmei, pentru a scăpa de apostazie sufletele ce li-s'au incredințat, este desigur foarte prețios și în cele mai multe cazuri puterea lui

este infalibilă, dar el e mult prea slab pentru a putea fi auzit din partea tuturor, și — chiar și pentru cei vizitați — este trecător, de astăzi pe mâine. Amvonul de pe care poate să răsune cuvântul dela margini până la margini, amvonul al cărui cuvânt poate să se audă mereu și cu aceeași putere, este presa și singur numai presa.

Iar „Sfânta Unire“ s'a înființat pentru înlesnirea și răspândirea acestei prese.

Capitalul social al „Sfintei Uniri“ este numai de un milion Lei, o sumă desigur nu prea mare pentru vremile în care trăim. Cu toate acestea n'avem motive de-a fi prea îngrijorați de viitorul ei, și aceasta din două motive. Întâiu, pentru că suma de un milion este numai capitalul inițial, care fără nici o modificare a statutelor actuale și fără de-a mai fi nevoie de vre-o altă aprobare din afară, poate fi sporită, în orice moment, până la suma de 5 milioane, ceace — avem bune nădejdi — se va întâmpla în timp relativ foarte scurt după ce se vor începe lucrările. Al doilea moment — mult mai însemnat decât acesta — este apoi faptul, că pe urma hotărârii sinodale arhidiecezane, căreia în 1923 i-s'a alăturat integral și sinodul eparhiei gherlane, iar preoțimea dela Oradea mare și cu deosebire cea dela Lugoj a venit aproape în întregime fără o atare hotărâre, preoțimea întregii noastre provincii bisericești stă — interesată fiind și material — ca un om la spatele societății noastre de editură. Iar faptul acesta contează, cu deosebire când e vorba de desfacerea diferitelor publicații, neasămănat mai mult decât orice sume de bani.

„Frații preoți, a spus pâr. Bălan în cuvântul său de deschidere, cari vor avea în „Sf. Unire“ mâna lor dreaptă, vor fi, în schimb, mâna dreaptă a Sfintei Uniri“, și avem toate motivele de-a crede, că cuvântul acesta va deveni, în cel mai scurt timp, o frumoasă și mângâietoare realitate.

Salutând deci — în numele acestui organ de publicitate — noua întreprindere cu acea bucurie, pe care o simte oricine, când vede că ogorul iubit, pe care însuși l-a cultivat cu atâta grijă, e pe cale de-a fi brăzdat de aci încolo cu puteri nouă și neasămănat mai mari, îi dorim din tot sufletul, ca activitatea ce va desfășura să fie atât de bogată și atât de rodnică, încât să întrecă și cele mai optimiste așteptări ale celor ce se cheamă „idealști incorrigibili“.

Cerând și noi binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor „sfintei Uniri“, urăm din inimă ca porneala făcută să fie într'un ceas cu noroc.

* * *

lată acum și un scurt raport asupra adunării generale din Joia trecută:

Încă înainte de ceasurile 3 după masă, pe când era convocată adunarea, publicul a început să se adune în sala cea mare a Casinei, care în curând s'a dovedit destul de neîncăpătoare pentru lumea care venise să asiste la acest important eveniment al bisericii noastre. Majoritatea acționarilor prezenți, reprezentând un număr de acții mult mai mare decât cel prescris de lege, a fost, în chip firesc, din Blaj și de pe teritoriul arhidiecezei, dar celelalte eparhii încă au fost destul de bine reprezentate.

Adunarea generală a fost condusă de pâr. canonic *Dr. Ioan Bălan*, prezidentul comitetului de acțiune ales de sinodul arhidiecezan din 1921, care în vorbirea sa de deschidere bine inspirată a subliniat mizeria morală ce stăpânește societatea modernă și cu deosebire cea dela noi, insistând asupra binelui imens ce poate răsări de pe urma unei societăți de editură ca »Sf. Unire«.

A urmat raportul comitetului de acțiune, citit de secretarul acestuia pâr. canonic *Dr. Alexandru Rusu*, în care făcându-se un scurt istoric al mișcării, s'au arătat momentele mai însemnate ale activității comitetului, precizând cu amănunte situația actuală a averii de care dispune adunarea, și cerând ca ea să e-nunțe întâiu înființarea societății de editură »Sf. Unire«, să se pronunțe apoi asupra proiectului de statute elaborat din partea comitetului și pe urmă să purceadă la alegerea primului Consiliu de administrație și a Consiliului de cenzori.

Toate acestea s'au făcut fără multă greutate, proclamându-se înființarea societății cu o însuflețire din cele mai frumoase, o bună garanță pentru o operă rodnică. La proiectul de statute, publicat și în aceste coloane, s'au făcut afară de câteva modificări mai mărunte, și câteva mai însemnate. Dintre acestea din urmă amintim pe aceea, propusă de pâr. Dr. Nicolae Brinzeu, ca între mijloacele de acțiune să se înșire la art. 2 și »aranjarea de conferințe, congrese și cursuri«, apoi cea referitoare la capitalul social fixat în 5 milioane Lei, rămânând suma de 1 milion numai cu un capital inițial și în sfârșit dispoziția referitoare la cauțiunea ce trebuie să depună, în acțiuni, fiecare membru din direcțiune, care s'a redus dela 10,000 Lei la jumătate.

La propunerea unei comisiuni de candidare, prezidată de pâr. protopop Podoabă din Hususău, s'a ales apoi cu aclamație primul Consiliu de administrație pe timp de trei ani, din care fac parte următorii: Dr. Iacob Radu, prelat papal și prepozit capitular Oradea mare, Dr. Ioan Bălan, canonic, Blaj, Dr. Victor Macaveiu, canonic, Blaj, Dr. Nicolae Brinzeu, canonic, Lugoj, Dr. Alexandru Rusu, canonic, Blaj, Ștefan Roșianu, profesor la Academia de teologie, Blaj, Aurel C. Domșa, protopop, Blaj, Alexandru Breban, protopop, Baia mare, Alexiu Coste, preot-protopop, Ceheiu (eparhia Gherlei), Dr. Ale-

xandru Ciplea, profesor la Academia de teologie. Gherla, Dr. Zenovie Păclișanu, director general la ministerul cultelor, București și Dr. Augustin Tătar, profesor la Academia teologică, Blaj.

Tot cu aclamație s'a ales pe timp de un an, după cum prescrie legea, și *Consiliul de cen-zori*, în care au intrat următorii: Dr. Ambroziu Chețian, canonic, Blaj, Iosif Orga directorul »Economului«, Cluj, Dr. Gheorghe Bob, profesor de teologie, Gherla, Gr. Gheorghe Fireza, secretar episcopesc, Lugoj și Dr. Ludovic Toth, profesor de teologie, Oradea mare.

A urmat un scurt cuvânt al protopopului Podoabă, care a urât conducerii alese de adunarea generală spor la muncă, după care președintele a închis adunarea cu cuvinte, pornite dintr'o caldă însuflețire, cari multă vreme nu se vor uita din partea celor de față.

De încheiere mai reținem aici câteva date din raportul secretarului comitetului de acțiune: Numărul acțiunilor semnate este de 20,978, din cari mai lipsesc semnările alor 8 protopopiate din eparhia Gherlei, cari au întârziat cu trimiterea lor. Valoarea nominală a acestor acțiuni este de 1,048,900 Lei, din care 190,745 Lei încă nu s'au vărsat. — Acțiunile se repartizează după eparhii pe cum urmează: arhidieceză 13,154 acțiuni (62.7%); eparhia Gherlei 3930 acțiuni (18.8%); eparhia Orăzii 2072 acțiuni (9.8%) iar eparhia Lugojului 1822 acțiuni (8.7%).

Păstorul in mijlocul turmei*)

I

Din vizitația de toamnă a Preasfințitului Iuliu al Gherlei.

Urmând mai departe calea apostolatului, pâr. episcop Iuliu al Gherlei a vizitat de astădată comunele aparținătoare tractelor: Ciocman, Năprade, Șomcuta și Mireș. Comunicația foarte rea, drumurile extraordinar de grele, au făcut ca această cale să fie una dintre cele mai obositoare vizitații canonice. Cu toate acestea

*) Apreciind în deplină măsură folosul imens pe care-l aduc vizitațiile canonice ale iubiților noștri arhieriei, dăm aici părțile mai însemnate din corespondențele primite asupra vizitațiilor făcute de Preasfințitul Gherlei și al Lugojului. N. K.

pâr. episcop în fiecare comună servea și ținea cuvântare poporului credincios. — In comunele Purcăreț și Buciumi a fost demn de admirat corul frumos al țăranilor.

După ce s'au vizitat comunele Ciula, Valea rea, Varaiu, Fericea, în Curtuiusul mare unde arsesse biserica și școala, Preasfinția Sa a făcut un gest frumos, dăruind 10,000 lei pentru sf. biserică și promițându-le preot care lipsește din această parohie. In Buciumi s'a consacrat biserica în prezența alor mii de credincioși. Aici s'au auzit din gura Arhierelui prețuitele cuvinte, că: „Mai bine vă închinați Preaiubiți credincioși la altarele bisericilor voastre mici de lemn, decât la falnice temple zidite pe prețul sufletelor voastre. Nu ascultați deci de cei cari vă promit preoți și biserici în schimbul sufletelor“.

După sfințirea bisericii din Buciumi, episcopul a cercetat comunele Durușa, Hovrila, Gaura, Prislop, Buteasa și Ciolt, iar în 13 Septembrie seara Arhierul intră în Șomcuta mare. A fost primit aici într'un mod grandios și la cele trei porți de triumf l-au întâmpinat diferiți reprezentanți ai orașului. In ușa bisericii din Șomcuta protopopul Ioan Ilieș îl primește în biserica vrednică de catedrală și Preasfinția în ziua următoare a celebrat serviciul divin și a rostit predică. In după amiaza zilei s'a cercetat comuna Berchezoaia, de unde pâr. episcop s'a reîntors în Șomcuta, făcând vizite acasă la diferite familii și oficii din oraș.

Au urmat comunele Iedera, Stejer, Remeți, Tolghieș, Mireșul mare, Lucăcești, Dănești, Pribilești și Fersig, de unde apoi distinsul oaspe al Chiorului a plecat spre Mănăstirea Moiseiului, ca să îmbrățișeze în aceeași credință pe credincioșii din Maramureș, la poalele Pietrosului.

II

Sfârșitul vizitației canonice a Preasfințitului dela Lugoj în jurul Geoagiului.

După Cheile Cibului pâr. episcop Alexandru a vizitat în aceeași zi parohia Renghet, așteptat fiind la drumul județan de un mare număr de credincioși, cu un car frumos împodobit. Același lucru s'a întâmplat mai târziu la Cigmău și Săcărâmb, dar pe P. S. Nicolescu nu-l poate nime imobiliza pe un car cu boi. El

merge sprinten înainte, pe jos, lăsând să vie alții cu boii, dinapoi! La Renghet îl întâmpină la poarta din marginea satului, dl notar și pâr. gr.-or. Filimonescu, la ușa bisericii adm. inter. pâr Victor Boca din Săcărâmb. Poporul adunat în număr frumos, ascultă învățăturile apostolești, cari nu credem să se mai fi auzit pe aici. Seara ajungem iarăș la Geoagiu.

In ziua următoare, Joi 25 Sept. se începe un nou turneu pe Valea Murășului în jos, cu urcare la Săcărâmb și reîntoarcere la Geoagiu.

In aceeași zi dimineața se vizitează Cigmăul. Moșneagul părinte Vasile Boca e fericit, că a putut să primească pe episcopul său. Dar vai, aceasta fericire i-a fost ultima aici pe pământ! După plecarea noastră, seara cade de pe o scară și-și dă sufletul zicând: „Fie laudă Domnului!“ După masă trecem la Bobâlna. Popor mult la marginea satului, unde la frumoasa poartă triumfală, un primar voinic și pâr. gr.-or. P. Lula salută pe înaltul oaspe. La biserica, frumos împodobită și puțin încăpătoare pentru mulțimea de popor, pâr. Vasile Berinde primește pe Arhierul. După serviciul divin și predică, P. S. Sa face mai multe vizite în comună. Noaptea se petrece aici. Vineri dimineața P. S. Sa vizitează filia Rapoltul mare, cu un mic număr de credincioși, dar cu oameni tari în credință — despre ce au dat dovadă și în fața primejdiilor mai noi — și cu o biserică zidită cu uriașele efortări și sub nemijlocita conducere a P. S. Sale Dr. V. I. Frențiu, pe atunci protopop al Orăștiei. De aici plecăm peste Uroiș, Harău, Certege la Săcărâmb. Oboselile drumului le răsplătesc abundant primirea frumoasă și încântătoare poziție a localității. La poarta triumfală din mijlocul comunei minerii — conform vechiului obicei, — cu felinarele aprinse, intelectualii în frunte cu dl șef al minelor. Primarul și dl primcurator Cioescu rostesc cuvântări de bineventare. Toată lumea urcă la biserica deasupra muntelui stând, unde pâr. Victor Boca întâmpină pe P. S. Sa. Se face o scurtă rugăciune — e deja ceasul de seară — și pâr. Dr. Brinzeu ține o predică. A doua zi — Înălțarea Sf. Cruci — se celebrează sf. liturghie arhierescă, la care se cuminecă un frumos număr de credincioși. Biserica e plină de lume

☐ ☐ Foiața „Unirii“ ☐ ☐

Noul calendar.

Corul episcopesc al provinciei noastre mitropolitane, în pastorală comună Nr. 4500 din 14 Septembrie 1924, vestește cu bucurie clerului și poporului introducerea noului calendar bisericesc, începând cu ziua de 14 Octombrie a. c.

Ținând seamă de dispozițiile pastoralei arhierice, publicăm în următoarele noul calendar pentru lunile Octombrie—Decembrie 1924, adăugând la sfârșit câteva note explicative:

Octombrie

ZILELE DE 1—13 OCTOMBRIE STIL VECHIU SE SUPRIMĂ

- 14 Marți o Sf. M. Nazarie...
- 15 Miercuri Sf. M. Lucian
- 16 Joi Sf. M. Longin
- 17 Vineri Sf. Pr. Osie...
- 18 Sâmbătă Sf. Ap. și Ev. Luca
- 19 Duminecă * Sf. Pr. Ioil...

Dum. sf. Pâr. IV. d. Înălț. sf. Cruci (21), ori Mat. 5, 14. (»Voi sunteți lumina lumii...«), ori ambele. — Ap. Dum. sf. Pâr. — Ev. Inv. IX. — Vers 3.

- 20 Luni o Sf. M. M. Artemie
- 21 Marți o Cuv. Pâr. Ilarion cel mare
- 22 Miercuri o Sf. Averchie...
- 23 Joi * Sf. M. și Ap. Iacob

- 24 Vineri Sf. M. M. Areta
- 25 Sâmbătă Sf. M. Marcian...
- 26 Duminecă (+) Sf. M. M. Dimitrie

Dum. VII. d. Înălț. Sf. Cruci (24) — Ap. Dum. 21 d. Rusaliu — Ev. inv. X. — Vers 4.

- 27 Luni Sf. M. Nestor
- 28 Marți Sf. M. Terenție...
- 29 Miercuri Sf. M. M. Anastasia
- 30 Joi Sf. M. Zenovie...
- 31 Vineri Sf. Ap. Stahie...

Noembrie

- 1 Sâmbătă o Sf. Cosma și Damian
- 2 Duminecă Sf. M. Achindin

Duminea V d. Înălț. Sf. Cruci (22) Ap. — Dum. 22 d. Rusaliu — Ev. inv. XI — Vers 5.

- 3 Luni Sf. M. Ahepsima...
- 4 Marți Cuv. Pâr. Ioanichie cel Mare...
- 5 Miercuri Sf. M. Galaction...
- 6 Joi o Sf. Pavel Mărturisitorul.
- 7 Vineri Sf. 33 M. din Melitina...
- 8 Sâmbătă (+) Sf. Arh. Mih. și Gavr. Ale sârb.
- 9 Duminecă Sf. M. Onisifor...

Duminea VIII. d. Înălț. Sf. Cruci (25) — Ap. Dum. 23. — Ev. inv. I. — Vers 6.

- 10 Luni Sf. Ap. Erast...
- 11 Marți Sf. M. Mina...
- 12 Miercuri o Sf. Ioan cel milostiv...
- 13 Joi * Sf. Ioan Gurădeaur. Lăsatul de carne.
- 14 Vineri * Sf. Ap. Filip

- 15 Sâmbătă Sf. M. Gurie. Incep. Post. Crăciun.
- 16 Duminecă * Sf. Ap. și Ev. Mateiu

Dum. IX. d. Înălț. Sf. Cruci (26) — Ap. D. 24. — Ev. inv. II — Vers 7.

- 17 Luni o Sf. Pâr. Grigorie al Neocesareei...
- 18 Marți Sf. M. Platon și Roman
- 19 Miercuri Sf. Pr. Avdie...
- 20 Joi Inaintes. Intr. în Bis. a Născ. de Dzeu
- 21 Vineri (++) Intr. în Biserică. Ale sârb.
- 22 Sâmbătă Sf. Ap. Filimon...
- 23 Duminecă Sf. Amfilohie...

Dum. XIII. d. înălț. sf. Cruci (30) — Ap. D. 25. — Ev. inv. III. — Vers 8.

- 24 Luni Cuv. Pâr. și M. Clemente...
- 25 Marți * Sf. M. M. Ecaterina...
- 26 Miercuri Cuv. Pâr. Alipie Stalpnicul...
- 27 Joi o Sf. M. M. Iacob Persul
- 28 Vineri Sf. Cuv. Pâr. Ștefan cel nou...
- 29 Sâmbătă Sf. M. Paramon...
- 30 Duminecă * Sf. Ap. Andreiu.

Dum. XIV. d. Înălț. Sf. Cruci (31) — Ap. D. 26. — Ev. inv. IV. — Vers 1.

Decembrie

- 1 Luni Sf. Profet Naum
- 2 Marți Sf. Pr. Avacum
- 3 Miercuri Sf. Pr. Sofonie
- 4 Joi o Sf. M. M. Varvara...
- 5 Vineri * Cuv. Pâr. Sava cel sfințit

venită să asculte glasul păstorului. După Liturghie se fac recepții, se ține o ședință cu curatoratul, la care se aduc importante hotărâri cu privire la viitorul parohiei. După masă se fac câteva vizite și se pornește la vale, spre băile Geoagiului. Drumul duce pe la Șetraș, acest loc încântător, unde P. S. Sa vizitează imobilul bisericii din Săcărămb. La băile Geoagiului ne așteaptă trăsura, cu care facem drumul până'n Geoagiu, seara târziu.

Ultima zi, Duminecă 28 Sept. se vizitează celelalte două parohii pe Mureș în sus: Homorodul și Sărăcsăul. La *Homorod* ne întâmpină o ceată de flăcăi cu mulțime de steaguri (parohia e vacantă), tot ei ne însoțesc și la depărtare, după celebrarea sf. Liturghii, împreună cu predică și vizitație canonică. La *Sărăcsău* popor mult, cu preoții din vecini. P. S. Sa e binevenat în ușa bisericii de păr. N. Todoran, adm. int. din Balomir (parohia și aici e vacantă).

De aici trecem Murășul, luând drumul Orăștiei, unde se va petrece noaptea. Trecând prin comuna Șibot, P. S. Sa e întâmpinat de întreg satul în haine de sărbătoare, cu poartă triumfală, la care îl salută primarul comunei și păr. gr.-or. Secărea, iar în ușa bisericii păr. B. Pop. Deși afară de program, se celebrează și aici un mic serviciu divin și P. S. Sa ține poporului o cuvântare înflăcărată.

Astfel s'a făcut vizitația canonică în cel mai încercat protopopiat al eparhiei Lugojului, unde — dela vremile lui Sofronie până la ale lui Nicolae — cu mai multă furiie s'a năpustiit asupra bisericii noastre neunirea grecească. S'a constatat, că aproape nu este comună, în care să nu se fi încercat mituirea credincioșilor noștri, chiar și a unor preoți — parte cu promisiuni materiale, parte cu presiuni oficiale —, ca să treacă la neunire. Dar au fost respinși cu scârbă, primindu-și agenții Sibiiului neodidnit lecțiile convenite chiar și dela țărani simpli.

Peste 2000 klm. s'au parcurs în aceste 9 zile, parte cu trăsura, parte pe jos, între munți. Conștiința misiunii împlinite va servi cea mai prețioasă răsplată neobositului arhieru.

Cereți pretutindenea „UNIREA“

6 Sâmbătă (†) Sf. Ierarh Nicolae. Ale sârb.
7 Duminecă Cuv. Păr. Ambrosie...

Dum. X d. înălț. Sf. Cruci (27). — Ap. D. 27. — Ev. inv. V. — Vers 2.

8 Luni Cuv. Păr. Patapie.
9 Marți * Conceperea sfintei Ana.
10 Miercuri Sf. M. Mina...
11 Joi Cuv. Păr. Daniil Stălpnicul.
12 Vineri Sf. Păr. Spiridon...
13 Sâmbătă * Sf. M. Eustratie...
14 Duminecă Sf. M. Tirs...

Dum. XI. d. înălț. Sf. Cruci (28) — a Strămoșilor. — Ap. D. Strămoșilor — Ev. inv. VI. — Vers 3.

15 Luni Sf. Eleuterie.
16 Marți Sf. Prof. Ageu.
17 Miercuri o Sf. Pr. Daniil și cei 3 tineri.
18 Joi Sf. M. Sevastian.
19 Vineri Sf. M. Bonifație.
20 Sâmbătă o In. - serbarea Nașt. D. I. Hristos...
21 Duminecă Sf. M. Iuliana.

Dum. Înaintea Nașt. D. Isus Hristos. — Ap. Dum. în. N. D. Is. Hristos — Ev. inv. VII. — Vers 4.

22 Luni Sf. M. M. Anastasia.
23 Marți Sf. 10 Martiri din Creta.
24 Miercuri Cuv. Mart. Eugenia.
25 Joi (††) Nașt. D. Isus Hristos. Ale sârb.
26 Vineri * Soborul Maicei Domnului...
27 Sâmbătă * Sf. M. și Arch. Ștefan. Ale sârb.
28 Duminecă Sf. 20,000 M. din Nicomedia.

Pentru „Institutul recunoștinței“.

O frumoasă colecție americană. — Alte contribuiri. — Punerea pietrii fundamentale.

Afară de sumele cari se varsă mai nou la fondul „Institutului recunoștinței“ ca rate ale ofertelor făcute pe timp mai îndelungat, mai intră încă și acum oferte nouă, între cari unele destul de însemnate. O frumoasă colecție a sosit bunăoară de curând dela credincioșii noștri din America, parohia Indiana Harbor, al cărei preot, păr. Dr. Victor Crișan, trimite suma de 91'35 dolari, ceea ce în banii noștri înseamnă 17,874'69 Lei.

În legătură ținem să încreștăm aici, că lucrările pentru zidirea internatului de fete plănuit ca prima parte a întregului Institut, au început deabinele, deși solemnitatea așezării pietrii fundamentale — la care nu-i eschis să participe chiar și însuși M. Sa Regele — se va face numai după reîntoarcerea I. Preasfinției Sale mitropolitului din vizitația canonică, la care este angajat până la 14 Octomvrie.

Contribuirile mai nouă sunt următoarele:

1

Colecta americană.

Dr. Victor Crișan, preot Ind Harbor	50 dolari
Chirion Man (originar din Micăsasa)	5 „
Ignat Sitaghe („ „ Vaideiu)	5 „
Ioan Oltean („ „ Gârbova)	2 „
Marta Socol („ „ Cenadul mare)	2 „
Daniil Roșu („ „ Micăsasa)	1 „
Dumitru Petru („ „ „)	1 „
Dumitru Popa („ „ „)	1 „
Ilarie Hățiegan („ „ Șeica mare)	1 „
Vălean Saicău („ „ Cisteiu)	1 „
Petru Solomănean (orig. din Chendrea)	1 „
Gheorghe Florea (orig. din Ciuguzel)	1 „
Ilie Mărginean	2'35 „
Ilie Piștea	1 „
Ioan Tulea	1 „
Rev. Simion Mihălțan	1 „
Vasile Pintea	1 „
Simion Zaharie	1 „
Zaharie Șoner	1 „
Petru Nicuț	1 „
Sam. Gornățel	1 „
Dumitru Popa	1 „

Dum. d. Nașt. D. I. Isus Hristos și a Sf. Iosif — Ap. Dum. d. Nașt. Domnului — Ev. inv. VIII. — Vers 5.

29 Luni Sf. 14 000 prunci uciși de Irod.

30 Marți S. M. Anisia...

31 Miercuri Cuv. Melania Romana.

Note: 1. În 14 Octomvrie se face și pomenirea tuturor sfinților, cari cad pe 1—13 Octomvrie.

2. Punctele după numele sfinților însemnează, că în ziua respectivă se face amintirea și a altor sfinți.

3. Numerii din paranteze indică numărul Duminecilor după Rusalii, cum sunt în Evanghelia cu litere civile.

4. Prescriind pastorală arhierescă pomenirea sfântului Sinod ecumenic al șeptelea pe 19 Octomvrie n., când e rândul Duminecii VI. d. înălț. sf. Cruci (23 d. Rusalii), iar de altă parte trebuind să se omită două Dumineci din Octomvrie, s'a omis Dumineca a treia și Dumineca a șasa după In. sf. Cruci. Aceasta e și după prevederea hotărârii p. 3. din amintita pastorală, neputându-se omite nici una din cele trei Dumineci speciale din urmă ale lunii Decemvrie.

5. Pericopele din Apostol s'au luat după ediția ultimă din 1911.

Senior.

Jacob Vlad	1 „
Ioan Pora	1 „
Vasile Comșa	1 „
Gheorghe Lugoșan	1 „

Câte o jumătate dolar: Ioan Stîngaciu, Maria Sârb, Teodor Stoia, Vasile Cinter, Ioan Eva și Ioan Stoia.

II

Alte contribuiri.

Nicolae Costea, funcț. min. București	10,000
„Câmpeana“ inst. de cred. și ec. Mociu	10,000
Vicariatul Hațegului (preoțimea)	8,000
Aurel Ioanette, comerciant, Câmpești	5,000
Inginer P. Lucaciu, București	5,000
Ioan Viciu, inginer, Aiud	4,000
Elena Dr. Tolciu, Cluj	2,000
Dr. Vasile Hârșian, ad. Sibiu	2,000
Eugen Hopârtean, profesor, Blaj	1,800
Ioan G. Neamțiu, funcț. min. București	1,000
Ioan Ioanette, pretor, Câmpești	1,000
Aurelia și Paulina Ioanette, Câmpești	1,000
Dr. Aurel Dumitraș, medic, Aiud	1,000
Romul Sima, secretar As. Sib.	1,000
Parohia Biia (arhidieceză)	1,000
Iuliu Băieș, preot Joseni	500
Iosif Zinvel, cursor diecezan, Lugoj	500

Revistă bisericească.

Joia trecută s'a ținut, sub prezidiul păr. canonic Dr. Ioan Bălan, *adunarea generală a reuniunii arhidieceșane de misiuni*, care înseamnă o nouă etapă în activitatea ei tot mai bogată în roade. Raportul secretarului (păr. Dr. Ioan Coltor) a orientat pe membrii reuniunii asupra frumosului avânt pe cari l-au luat misiunile în timpul din urmă, iar casierul (păr. Ioan Moldovan) a raportat asupra averii reuniunii, care trece binișor peste suma de 30 mii lei. În sfârșit s'a ales pe timp de 3 ani un nou comitet, cuprinzând în bună parte tot pe membri cei vechi, cari — suntem siguri — vor asigura acestei importante reuniuni și pe viitor buna reputație de care se bucură și mai ales o activitate cât mai intensivă, atât de necesară în zilele noastre.

Grație stăruințelor neobosite ale păr. Iluțiu și a învățătorului Mândru, credincioșii noștri din Finiș de pe valea Crișului negru au avut în ultima Duminecă a lunii Septemvrie, o frumoasă serbare împreună cu sfințirea unei cruci de hotar, la care au participat foarte mulți intelectuali din Beiușul apropiat. La liturghia solemnă din aceea zi a cântat corul atât de bine apreciat al maestrului F. Hubic, pe care Finișenii nu-l vor putea uita în curând. Seara s'a dat, din partea țărănilor localnici, o reprezentație teatrală bine reușită, care le-a făcut cinste.

Presă franceză anunță, că guvernul dlui Herriot a primit de curând o adresă colectivă a Cardinalilor francezi, cerând menținerea ambasadei franceze de pe lângă Vatican, întru cât aceasta constituie un sprijin apreciabil pentru politica externă a țării, și pentru expansiunea influenței franceze în lume. Adresa mai cere apoi și respectarea tradițiilor și drepturilor Alsaciei și Lorenei, conform cu promisiunile formale ce s'au făcut după război. Cardinalii mai adaugă, că ei nu doresc a se război cu guvernul, dar dacă va fi necesar vor și să lupte cu toată tăria pentru drepturile imprescriptibile ale bisericii.

Plictisit de neatentivă care l-a încunjunrat în timpul din urmă și afirmative foarte amărît, pentru că nici măcar cheltuielile avute cu fabricarea decorațiilor împărțite aici nu i-s'au

rebonificat, Sanctitatea Sa — cum a fost numit pe „papistăsie“ — *patriarhul grec Damian dela Ierusalim a plecat după o vizită de 10 zile*, lăsând în urma sa câte-o scrisoare de binecuvântare pentru poporul român și de mulțumită și urări de bine pentru M. Sa Regele și familia domnitoare.

Știri mărunte.

PENTRU RESTANȚIERI. *Intrând în al patrulea cvartal, invităm stăruitor pe toți abonemenții, cari sunt încă în restanță cu plățirea abonamentului, să binevoiască a ne trimite datoria cât mai fără întârziere, pentruca și noi să ne putem achita față de creditori.*

Personale. *Terminând vizitația canonică din protopopiatul Mediașului, I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit VASILE se va reîntoarce la reședință pe ziua de Marți 14 Octomvrie c.*

— Preavenerat Ord. de Gherla a numit de protopop onorar pe pâr. *Augustin Mândrușiu* din Mireșul mare, iar pe administratorii locali *Mihail Iuga* din Vișeu de mijloc, *Ioan Oltean* din Poienița, *Ioan Chișiu* din Varani, *Teodor Lengyel* din Lucăcești și *Ioan Pop* din Coșeu, i-a ridicat la rangul de parohi.

Concurs. P. Ven. Ordinariat al eparhiei gherlane publică, cu termenul de 25 Octomvrie c. concurs la parohiile *Călinești* (prot. Țara Oașului) și *Forți* (prot. Ipului) precum și la *catedra de religione* dela liceul grănițeresc »George Coșbuc« din Năsăud.

Locale. Măine, Dumineca săptămânei a doua după Înălțarea sf. Cruci, *va predica* în catedrală Reverendul *Victor Pop*, prefect-econom la Seminarul teologic.

— Dintr'o corespondență mai lungă a primăriei locale reținem, că *d. ministru Moșoiu a trecut zilele trecute prin Blaj*, vizitând instituțiile lui mai de seamă. Din acest prilej a promis »Blajului istoric și cultural« tot sprijinul, iar primăriei actuale i-a donat (alții spun, că numai i-a pus în vedere!) suma de 100,000 Lei, pentru necesitățile orașului. Insoțit de prefectul județan și de alte autorități și »notabilități« mai mărunte, d. ministru a plecat apoi la pința călătoriei sale: Hususău și Cenade, unde era ziua culesului de vii. — Vizita dlui ministru Moșoiu, care, pe cât știm, a venit până la Blaj numai pentru că expresul nu are oprire la Hususău, n'a sunat deci Blajului, și de aceea ne permitem observarea, că ordinul primăriei de-a se scoate steagurile în onoarea lui a fost o dispoziție supărătoare, care ar fi bine să nu se mai repete. Steagurile naționale se scot — cu deosebire pe catedrală — numai cu ocazii solemne.

— Pe arena de fotbal de pe câmpul libertății s'a ținut Dumineca trecută un *match amical* între Clubul sportiv din Blaj, și »Vulturul« din Sighișoara. Rezultatul a fost 1:1.

Evenimentul „Infrățirii“. Numărul dela 5 Octomvrie c. al ziarului »interconfesional« — așa-i place să fie numit! — »Infrățirea« din Cluj publică următoarea notiță: »Eri a avut loc la parohia greco-catolică din localitate trecerea la ortodoxism a dlui Gh. Petta, în fața a doi martori«. — Că cine este acest domn Petta, nu știm. Constatăm doar, că până acum nu i-am auzit de veste și probabil că confrății dela »Infrățirea« se găsesc față de el în aceeași situație. Cu toate acestea, convertirea lui la ortodoxism — făcută, chipurile, »în fața a doi martori« — se înregistrează, cum vedem, ca un important eveniment al capitalei Ardealului. — Săracă imparțialitate confesională!

† **Pâr. Alexandru Mirișan**, fostul preot și protopop onorar în Călinești (eparhia Gherlei), s'a stins la 21 Sept. c. în anul 62 al vieții și

39 al preoției sale cinstite. Il deplâng număr-oase rudenii. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Pâr. Ioan Moldovan**, paroh și vice-protopop onorar în Ciunga, s'a stins la 2 Octomvrie c. în anul 80 al etății și 50 ai preoției sale cinstite. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii“.

S. Beiuș. Vă mulțumim foarte mult pentru interesul ce ne purtați. Din lipsă din spațiu n'am putut să-i dăm însă decât extensiunea pe care-o vedeți. — Multă sănătate și voie bună!

M. Sibiu. Bazaconii din articolul »Din evenimentele dela Cheile-Cibului«, apărut în coloanele »T. R.« dela Dvoastră nu pot să fie decât minciuni atât de sfruntate, încât ne mirăm că dd. de acolo au găsit omul de paie, care s'a angajat să le semneze, după ce sigur că, cuprinzând grave calomnii la adresa unui arhieru, va trebui să simtă, la timpul său, rigoarea legilor cari nu pot lăsa nepedepsite insulte atât de murdare. Că Preasfințitul Lugojului s'ar fi »repețit cu furie animalică asupra protopopului Goron«, »că ar fi promis poporului din Cibu 100,000 Lei numai să revină la Unire«, și mai ales, că »ar fi intrat în biserică sa de acolo cu toporul în mână« sunt lucruri atât de imposibile, încât suntem siguri, că nici dintre cititorii »T. R.« nu este unul sigur, care, cu mintea întreagă fiind, să fi crezut cele raportate de celce semnează »Pr. V. Pășcău«. Până la numărul proximo sperăm de altfel să avem toate datele necesare pentru a lămuri odată definitiv această chestiune.

B. Ruda. Regretăm foarte mult, că datele într-adevăr revoltătoare pe cari ni-le trimiteți despre noile isprăvuri ale »bandiților« din Poiana ne-au sosit prea târziu pentru acest număr. — Le vom utiliza în numărul proximo, până când sperăm să putem avea amănunte și referitor la nouă răpire a bisericii noastre din Cibu, unde se pare că nu mai există nici un fel de lege, fiind stările de acolo intru toate la fel cu celea din țările canibalice.

P. Petrila. Din Nr. 39 am trimis pentru Sucursală 8 exemplare și anume un exemplar singur și 7 exemplare legate laolaltă. De cumva n'au sosit, rugăm să ne scrieți de nou.

S. Gherla. Părintele de care întrebați se poate găsi pe următoarea adresă: 4310° Olcott Ave, East Chicago, Ind. U. S. A.

Of. par. Clopotiva. Am primit abonamentul pe anul 1923.

R. mes. Teiuș. Achitat până la finea anului c.

Concurs la stipendii.

Cu termenul de 31 Oct. 1924 se publică concurs la stipendii din »Fondul școlii gr.-cat. de băieți și stipendii din Teiuș«. Mărimea stipendiilor se va stabili în raport cu numărul concurenților.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt descendenții după tată din cele 26 familii grănițarești — înșirate în statutele Fondului —, cari urmează ca elevi ordinari vre-o școală medie, civilă, gimnaz, liceu, reală, comercială, profesională, normală, academie și universitate.

Cererile vor fi provăzute cu următoarele documente:

1. Certificat de botez, din care să se vadă că suplicantele este născut legiuit și de religione gr. catolică.

2. Certificat, original ori copia legalizată, de pe anul școlar 1923/4.

3. Adevărîță dela școala ce frecventează în an. 1924/5, arătând că este student ordinar — fără să fie repetent.

4. Schița genealogică din care să se vadă descendența din una din cele 26 familii grănițarești. —

Cererile intrate după 31 Oct. c. nu se vor lua în considerare.

Teiuș, la 20 Septemvrie 1924.

(96) 2—2

Curatorul Fondului.

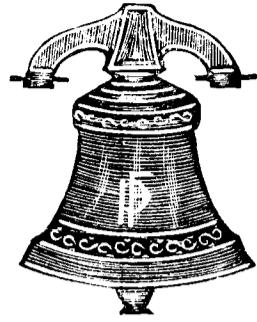
Femeilor! Fetelor! Dacă vreți să vă păstrați pentru totdeauna frumuseța și frăgezimea feței, aveți un singur mijloc:

Crema Floarea Reginei

SE AFLĂ: Farmacia Dr. BIRO Cluj Piața Unirii 6 precum și în toate farmaciile și drogueriile din provincie.

CLOPOTE

Și obiecte bisericești fără bani, garantate pentru 50 ani

găsiți numai la: prima fabrică de clopote din România mare

Frații D. W. Popescu & Comp.

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 47—52

Furnizorii Curții Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România: mânia întreagă.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A.

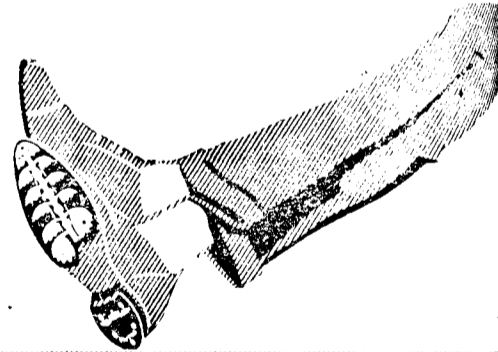
CLUJ, STRADA REG. MARIA Nr. 3.

:: SECȚIA CEREALE ::

Cumpără pe lângă prețul cel mai convenabil semințe de trifoi și luțernă. Rugăm pe proprietari respective producători de astfel de semințe, ca să ne ofere acestea, trimițându-ne proba și dicându-ne cantitatea de care dispune precum și prețul ce dorește a-l obține.

Acelor producători cari ne vor vinde nouă produsele lor în semințe de trifoi și luțernă, ne obligăm a-le decuscita (elibera de mătase) 10 % din cantitatea vândută nouă, spre a însemîna semințe curățite. Curățirea o vom face cu cele mai moderne mașini.

(95) 2—13

Talpa și tocul de cauciuc PALMA,

este cel mai bun, pentru că ușurează mersul și nu face sgomot, păstrează picioarele și ghetete, fiind tot odată mai durabile decât pielea.